

Martin

Už ani nevím, kdy jsem ho poprvé viděl, ale myslím že mi bylo tak deset let. Od té doby jsem ho vnímal jenom jako někoho, o kom vím, že existuje, ale blíž jsem se s ním neseznámil.

Situace se změnila, když jsem přecházel z gymnázia na elektrotechnickou školu do Rožnova pod Radhoštěm. Tam totiž na stejném internátě bydlel a do stejné školy chodil také Martin. Seznámili jsme se záhy, protože jsme měli pokoje hned naproti přes chodbu a tím, že jsme oba ze stejného města bylo dáno i to, že se budeme vídávat v autobuse.

Trávili jsme spolu dost času a začali se stávat opravdovými kamarády. Měl jsem Martina rád, protože byl vždy upřímný, nikdy si na nic nehrál a když jste jej o něco požádali, snažil se vám vyhovět. Hodně jsme spolu mluvili i o jeho životě a tehdy jsem se začal dostávat do něj, do těch myšlenkových pochodů, které se v jeho mysli děly. V tomto směru byl opravdu výjimečný, ale ne z hlediska pro něj pozitivního.

Myslím, že měl i částečně poruchu psychiky, čímž prostě celý život trpěl. Stačilo třeba, aby někde stál a opodál se třeba někdo smál a pro něj v té chvíli bylo prostě jistotou, že se dotýčný směje jemu. Ale nebylo to tak, že by je nějak odsuzoval, spíš se styděl a cítil se trapně. Z věcí, ze kterých by si jiný člověk absolutně nic nedělal byl Martin totálně vynervovaný a z problémů vážnějšího charakteru opravdu jeho stresy nabývaly hrozivých rozměrů. Jednou mi vykládal příhodu, kdy jako dítě zabíjel hřebíky do dřevěné bedny. Když jich tam bylo tak dvacet, převrátil tu bednu s úmyslem se na ni postavit. Jenže se mu nějak smekla noha a on dopadla oběma chodidly na ty hřebíky. Na několika místech byly jeho nohy probodnuty a on tehdy nemohl snad měsíc chodit. Říkal mi ještě několik takových zážitků a když jsem se nad tím tehdy zamyslel, říkal jsem si, že musel té fyzické bolesti zažít opravdu spoustu. Když jsem to řekl jemu, odpověděl mi větou, na kterou nikdy nezapomenu : ‚Fyzická bolest kterou jsem kdy zažil není nic proti té psychické‘. Říkal jsem si, jak je tohle vůbec možné a došlo mi, jak neskutečně musel tento člověk po celou dobu svého života trpět. Byl taky dost neúspěšný v lásce, kdy ho většinou holky po krátkém chození opustily, protože byl pro ně moc hodný. Jeden můj kamarád je jeho bratranec. Nikdy se k němu neznal, protože Martina považoval za něco míň. Nezapadal do jeho představy člověka na úrovni a tento důvod mu stačil k tomu, aby ho prostě zavrhnul, navždy. Nikdy mě ani nenapadlo soudit někoho podle toho, jestli chodí dobře oblekaný, ale důležité pro mě bylo to, jaký je to člověk. Ale těch odsouzení si Martin za svůj život strašně moc.

Byli jsme opravdu dobrými přáteli celou střední školu. Přes prázdniny po maturitě jsem ho několikrát potkal a popovídali jsme si. Pak jsem ho tak asi měsíc neviděl, až na plakátu. Byla tam jeho fotka a napsáno, že utekl s psychiatrické léčebny v Opavě a ještě kontaktní číslo, kdyby ho někdo viděl. Už v té chvíli mi prostě došlo, že tohle drama nebude mít šťastný konec. Věděl jsem to. Volal jsem jeho otci a ten mi řekl, že ho před pár dny poslali na vyšetření na psychiatrii, protože byl poslední dny nějaký smutný. Myslel jsem si svoje. Znal jsem jeho otce, neskutečného pedanta dost dlouho na to, aby mi došlo, že ho prostě donutil. I v jeho hlase byla cítit vina. Kdysi mi někdo řekl větu, která je myslím pravdivá: ‚Jestliže se jednou dostaneš do psychiatrické léčebny, je jedno jestli blázen jsi nebo nejsi, protože ho z tebe v tom druhém případě stejně udělají‘.

Mrtvolu Martina našli až za týden po jeho útěku z psychiatrické léčebny na nedalekém školním statku. Spáchal sebevraždu a o jeho posledních chvílích ví jeho přítel jen strašně málo. Udajně se měl poprat se zřízencem. Po tomto incidentu měl být předán na chirurgii, protože měli podezření na polámaná žebra. Martin utekl a poslední co vím, že byl spatřen jak v nemocničním oblečení jel trolejbusem.

V hlavě mi zní ještě jedna nenapsaná věta, kterou jsem asi před třemi lety Martinovi řekl a se kterou souhlasili všichni kteří ho znali a kteří ji slyšeli : ‚Ty ses nenarodil pro tenhle svět, protože ten je sám o sobě pro tebe moc krutý, pro tebe musí být jiný lepší svět někde jinde‘. Nechci Martina nijak idealizovat. Byl to jen člověk, ale byl opravdu výjimečný a kdo jej znal dobře, musel ho mít rád.

Ani jeden z jeho kamarádů nebyl pozván na jeho pohřeb a já jsem raději ani nešel na jeho

hrob. Chci, abych si třeba myslel, že je to jen náhoda, že ho zrovna nepotkávám. Chci, abych na něj myslel jako na někoho kdo je stále se mnou. Vždycky budu osudu vděčný, že jsem ho mohl poznat.

David Cwik